

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2019/20:MJU18

Tillfällig åtgärd för att underlätta övergången till sommarbensin

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i drivmedelslagen (2011:319).

Lagförslaget innebär en ändring i drivmedelslagen så att sommarperiodens början senareläggs till den 1 juni. Lagförslaget innebär vidare en ändring i drivmedelslagen så att sommarperioden återgår till nuvarande datum efter årets utgång.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2020 respektive den 1 januari 2021.

Bakgrunden till förslaget är att den pågående spridningen av det nya coronaviruset som orsakar covid-19 har inneburit att försäljningen av s.k. vinterbensin har minskat kraftigt under den senaste månaden. Detta innebär att övergången till sommarbensin den 1 maj i södra Sverige, respektive den 16 maj i norra Sverige, försvåras eftersom det ännu inte finns plats i depåerna för att fylla på med sommarbensin. För att undvika bensinbrist under sommaren behöver sommarperiodens början tillfälligt senareläggas.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Behandlade förslag

Regeringens proposition 2019/20:160 Tillfällig åtgärd för att underlätta övergången till sommarbensin.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Tillfällig åtgärd för att underlätta övergången till sommarbensin	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Tillfällig åtgärd för att underlätta övergången till sommarbensin

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319) om att sommarperiodens början senareläggs,

2. lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319) om att sommarperioden återgår till nuvarande datum efter årets utgång.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:160 punkterna 1 och 2.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 28 april 2020

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Ulrika Heie

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulrika Heie (C), Nina Lundström (L), Markus Selin (S), Lorentz Tovatt (MP), Jon Thorbjörnson (V), Maria Malmer Stenergard (M), Saila Quicklund (M), Magdalena Schröder (M), Sofia Nilsson (C), Helene Hellmark Knutsson (S), Johanna Haraldsson (S), Pyy Niemi (S), Teres Lindberg (S), Mikael Strandman (SD), Thomas Morell (SD), Tobias Andersson (SD) och Camilla Brodin (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens proposition 2019/20:160 Tillfällig åtgärd för att underlätta övergången till sommarbensin. Lagförslaget innebär en ändring i drivmedelslagen (2011:319) så att sommarperiodens början senareläggs till den 1 juni. Lagförslaget innebär vidare en ändring i drivmedelslagen så att sommarperioden återgår till nuvarande datum efter årets utgång.

Regeringen föreslår vidare att riksdagen ska besluta om att förkorta motionstiden till en dag.

I en skrivelse som kom in till Miljödepartementet den 17 april 2020 föreslår Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet (SPBI) att tillfälligt möjliggöra försäljning av vinterbensin fram till den 1 juni 2020 (M2020/00605/KI). Förslaget lämnas mot bakgrund av att försäljningen av vinterbensin har minskat kraftigt efter utbrottet av det virus som orsakar sjukdomen covid-19. Det har lett till att det ännu inte finns plats i depåerna för att fylla på med sommarbensin.

Regeringen har under hand utarbetat ett utkast till lagrådsremiss med företrädare för Naturvårdsverket, Statens energimyndighet, Transportstyrelsen, SPBI, Bil Sweden, Gröna bilister och Naturskyddsföreningen. Samtliga som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det.

Lagförslagen har granskats av Lagrådet. Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1, och regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2.

Skäl till ändringar i drivmedelslagen och förkortad motionstid

Spridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 medför såväl humanitära konsekvenser som påverkan på näringslivet. En konsekvens av smittspridningen är att övergången till sommarbensin den 1 maj i södra Sverige, respektive den 16 maj i norra Sverige, försvåras eftersom det ännu inte finns plats i depåerna för att fylla på med sommarbensin. För att undvika bensinbrist under sommaren är det därför lämpligt att drivmedelsleverantörerna får längre tid på sig att byta ut vinterbensin mot sommarbensin i depåerna. Detta kan åstadkommas genom att tillfälligt senarelägga sommarperiodens början. I propositionen anför regeringen att det är angeläget att lagändringen träder i kraft den 1 maj när sommarperioden enligt drivmedelslagens nuvarande lydelse börjar. Om sommarperioden inte senareläggs finns det enligt regeringen risk för att det uppstår bensinbrist i stora delar av landet. Regeringen anser mot denna bakgrund att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid.

Propositionen överlämnades till riksdagen den 27 april 2020. Propositionen hänvisades av kammaren till miljö- och jordbruksutskottet vid bordläggningen av propositionen samma dag. Vid bordläggningen av propositionen beslutade riksdagen, i enlighet med regeringens förslag, att förkorta motionstiden till en dag. Motionstiden löpte således ut den 28 april kl. 16.30.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i drivmedelslagen. Lagförslaget innebär en ändring i drivmedelslagen så att sommarperiodens början senareläggs till den 1 juni. Lagförslaget innebär vidare en ändring i drivmedelslagen så att sommarperioden återgår till nuvarande datum efter årets utgång.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2020 respektive den 1 januari 2021.

Utskottets överväganden

Tillfällig åtgärd för att underlätta övergången till sommarbensin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i drivmedelslagen.

Bakgrund

Drivmedelslagen syftar till att förebygga att bränslen avsedda för motordrift skadar eller orsakar olägenheter för människors hälsa eller miljön. Lagen innehåller därför bestämmelser om bränslens kvaliteter, bl.a. vilka krav på bensin som gäller beroende på när på året bensinen saluförs. Året är indelat i en sommarperiod och en vinterperiod med efterföljande mellanperioder efter sommaren och vintern (2 §). Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG (nedan bränslekvalitetsdirektivet) anger ramarna för regleringen. Med sommar avses för norra Sverige tiden fr.o.m. den 16 maj t.o.m. den 31 augusti och för södra Sverige tiden fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 15 september.

I det följande avses med sommarbensin sådan bensin som får säljas under sommarperioden och efterföljande mellanperiod och som har ett högsta tillåtet ångtryck på 70 kilopascal. Vinterbensin är sådan bensin som får säljas under vinterperioden och efterföljande mellanperiod och som har ett högsta tillåtet ångtryck på 95 kilopascal.

Propositionen

I propositionen redovisar regeringen att övergången till sommarbensin regleras i drivmedelslagen. Under ett genomsnittligt år i mars månad sker en successiv övergång av vinterbensin till sommarbensin i drivmedelsleverantörernas depåer. Den successiva övergången sker i en takt som säkerställer att sommarbensin finns i alla depåer från den 16 maj i norra Sverige respektive från den 1 maj i södra Sverige. Från dessa depåer distribueras bensin ut till drivmedelsstationerna.

Spridningen av sjukdomen covid-19 har lett till en kraftigt minskad försäljning av vinterbensin, vilket har lett till att det ännu inte finns plats i depåerna för att fylla på med sommarbensin. I Sverige finns ett begränsat antal cisterner som är godkända för att lagra brandfarliga vätskor som bensin, utöver de som finns på depåerna. Det är därför inte möjligt att flytta vinterbensinen

från depåerna till andra platser. Eftersom den bensin som finns i depåerna inte får saluföras under sommarperioden kommer det uppstå allvarliga störningar i utbudet av bensin i hela det aktuella området.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen en ändring i drivmedelslagen som innebär att sommarperiodens början senareläggs till den 1 juni. Det föreslås vidare en ändring i drivmedelslagen som innebär att sommarperioden återgår till den nuvarande efter årets utgång.

Förslaget att tillfälligt senarelägga sommarperiodens början syftar till att underlätta för drivmedelsleverantörerna att byta ut vinterbensin mot sommarbensin i depåerna och därmed motverka risken för bensinbrist i stora delar av Sverige. De drivmedel som omfattas av en sådan ändring är bensin i miljöklass 1 och 2, alkylatbensin i miljöklass 1 samt etanolbränsle i miljöklass 1 (s.k. E85). Regeringen framhåller att den föreslagna ändringen är förenlig med definitionen av sommar i bränslekvalitetsdirektivet. Regeringen bedömer att förslaget får marginella negativa konsekvenser för miljön eftersom vinterbensin ger upphov till högre utsläpp av flyktiga organiska föreningar jämfört med sommarbensin. Regeringen bedömer vidare att förslaget inte påverkar möjligheterna för Sverige att leva upp till åtagandena i relevanta EU-direktiv vad gäller utsläppskrav. Regeringen bedömer därtill att förslaget inte påverkar möjligheterna att klara de svenska miljökvalitetsnormerna.

Ändringen som innebär att sommarperioden ska börja den 1 juni föreslås träda i kraft den 1 maj 2020. Ändringen som innebär att nuvarande bestämmelser återinförs föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anges i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2019/20:160 Tillfällig åtgärd för att underlätta övergången till sommarbensin:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen
(2011:319)

Härigenom föreskrivs att 2 § drivmedelslagen (2011:319) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med

alternativt bränsle: ett bränsle avsett för motordrift som inte är bensin eller dieselbränsle och som inte till övervägande del har sitt ursprung i råolja,

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan,

biodrivmedel: ett vätskeformigt eller gasformigt bränsle som är framställt av biomassa och avsett för motordrift,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 45 i förordning (EG) nr 2031/2001,

drivmedel: ett bränsle som är avsett för motordrift eller energi i annan form som också är avsedd för motordrift,

drivmedelsleverantör: den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi,

koldioxidekvivalent: den mängd dikväveoxid eller metan som medför en lika stor klimatpåverkan som koldioxid,

sommar: tiden från och med den 16 maj till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län *samt tiden* från och med den 1 maj till och med den 15 september i övriga Sverige, och

vinter: tiden från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län *samt tiden* från och med

sommar: tiden
– från och med den 1 juni till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, *och*
– från och med den 1 juni till och med den 15 september i övriga Sverige, och

vinter: tiden
– från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, *och*

¹ Senaste lydelse 2017:903.

den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige. – *från och med* den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige.

I övrigt har ord och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2020.

2 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs att 2 § drivmedelslagen (2011:319) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt 2.1

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med

alternativt bränsle: ett bränsle avsett för motordrift som inte är bensin eller dieselbränsle och som inte till övervägande del har sitt ursprung i råolja,

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan,

biodrivmedel: ett vätskeformigt eller gasformigt bränsle som är framställt av biomassa och avsett för motordrift,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 45 i förordning (EG) nr 2031/2001,

drivmedel: ett bränsle som är avsett för motordrift eller energi i annan form som också är avsedd för motordrift,

drivmedelsleverantör: den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi,

koldioxidekvivalent: den mängd dikväveoxid eller metan som medför en lika stor klimatpåverkan som koldioxid,

sommar: tiden

sommar: tiden

– från och med den 1 juni till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

– från och med den 16 maj till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

– från och med den 1 juni till och med den 15 september i övriga Sverige, och

– från och med den 1 maj till och med den 15 september i övriga Sverige, och

vinter: tiden

– från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

– från och med den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige.

I övrigt har ord och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

¹ Senaste lydelse 2020:000.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.